

શું છાપવું

- એક વાર, તમારા માટે: run.pdf, 1 પાન. સત્ર ચલાવતી વખતે આ હાથમાં રાખો.
- દરેક છોકરી માટે એક નકલ: sheets.pdf, 3 પાનાં. પાન ક અને પાન ખ. એટલે દરેક છોકરી માટે 2 પાનાં. પાન ગ ઐચ્છિક છે.
- આ છાપવાની જરૂર નથી: આ માર્ગદર્શિકાનાં પાન 5 થી 7, એટલે જવાબો. એના વિના પણ સત્ર ચાલે છે.

માર્ગદર્શિકા, આપણી પાસે જે છે એ ગણીએ

જૂથ 4 થી 30 · SDG 4, 5 · ગુજરાતી આવૃત્તિ · પ્રકાશિત · AI translation from English master, Machine translation; English master by Nameet Potnis

આ આવૃત્તિ વિશે. આ આવૃત્તિ અંગ્રેજી સંચમાંથી કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) વડે અનુવાદ કરવામાં આવી છે. એમાં ભૂલો હોઈ શકે છે. કંઈ સુધારવા જેવું લાગે, કે બીજી રીતે કહેવા જેવું લાગે, તો hello@potnis.org પર લખો — અમે એ સુધારી દઈશું.

About this edition. This edition was translated from the English pack with AI. It may contain mistakes. Write to hello@potnis.org if something should be fixed or said differently — we will update it.

વર્ગમાં જતાં પહેલાં

- એક સરકાવવું, એક શબ્દ. કોઈ વસ્તુ બે વાર ગણાય નહીં, કોઈ રહી ન જાય.
- સત્ર પહેલાં દરેક જોડી માટે આશરે વીસ વસ્તુઓ એકઠી કરી રાખો. ન બની શકે, તો પહેલી પાંચ મિનિટ ભેગું કરવાની.
- તમારા અંગૂઠા અને પહેલી આંગળીથી બનાવેલા ફૂંડાળામાં સમાઈ જાય એવી કોઈ વસ્તુ નહીં. છેલ્લે દરેક વસ્તુ ગણીને પાછી લો.
- પાન ગ ફક્ત 60 મિનિટના સત્ર માટે છે. 30 કે 45 મિનિટ માટે પાન ક અને પાન ખ છાપો.
- કંઈ કાપવું પડે, તો ઢગલાનું પગલું ક્યારેય કાપશો નહીં: "સરકાવવાથી કેટલી છે એ બદલાયું નહીં."

આ ઘરે એક વાર વાંચી લો. વર્ગમાં તમારે ફક્ત સત્રનું પાન જોઈશે. અહીં "તમે" લખ્યું હોય ત્યાં એનો અર્થ છે સત્ર ચલાવનાર કોઈ પણ: શિક્ષિકા, સ્વયંસેવક, મોટી બહેન.

આ કોના માટે છે

- 4 થી 7 વર્ષ માટે. એવી છોકરીઓ જે સંખ્યાના કેટલાક શબ્દો બોલી લે છે અને એ શબ્દોને સાચી વસ્તુઓ સાથે મેળવવાનું શીખી રહી છે.
- સંખ્યા.
- જૂથનું માપ. 4થી 30 છોકરીઓ, જોડીમાં કામ કરતી.
- એક વર્ગમાં અલગ અલગ સ્તર. ઢગલીનું માપ બદલો, કામ ક્યારેય નહીં. જે છોકરી હજી સંખ્યાના શબ્દો શીખી રહી છે તેને પાંચ વસ્તુઓ આપો, અને જવાબ બદલાતો બંધ થાય ત્યાં સુધી તે એ ગણે. જે વીસ સુધી પાકી છે તેને વીસ આપો,

અને સાથે એ કામ કે તે પોતાની જોડીદારની ગણતરી બીજા રસ્તે તપાસે, જેમ કે બે બેમાં ગણીને. બધાં એક જ ભોંય પર, એક જેવી વસ્તુઓથી, એક જ પ્રવૃત્તિ કરે છે.

તમને શું જોઈશે

- એકઠી કરેલી વસ્તુઓ, દરેક જોડી માટે આશરે વીસ: હથેળી ભરાય એવા ગોળ અને સપાટ પથ્થર, બોટલનાં મોટાં ઢાંકણાં, સરખી લંબાઈમાં તોડેલી ડાળખીઓ, વાળેલા કાગળના ચોરસ, પાંદડાં
- દરેક છોકરી માટે એક બાળકોનું પાન, કે કોરો કાગળ
- દરેક છોકરી માટે એક પેન્સિલ, કે બે જણ વચ્ચે એક
- **મફત અને ઔચિત્ક:** સપાટ જગ્યા, જે મેજ, સાદડી, કપડું કે વાળેલી જમીન હોઈ શકે
- **અહીં કશામાં પૈસા લાગતા નથી.**

બની શકે તો વસ્તુઓ સત્ર પહેલાં એકઠી કરી લો. ન બની શકે, તો પહેલું પગલું જ ભેગું કરવાનું પગલું બની જાય છે અને સત્ર તો ચાલે જ છે. પવન હોય કે જમીન ઢળતી હોય ત્યાં એક કાગળ ફાડીને વાળેલા ચોરસ વાપરો: જ્યાં પથ્થર ગબડી જાય છે ત્યાં એ ટકી રહે છે.

સત્ર આ રીતે કેમ ગોઠવ્યું છે

પાકી ગણનારીની જોડી, જેને ગણવું અઘરું પડે છે તેની સાથે બનાવો. પાકી છોકરીને કહો કે તેનું કામ વાટ જોવાનું છે, ઝટ મદદ કરવાનું નહીં. કંઈ બોલ્યા વગર જોતાં રહેવું એ ખરું કામ છે, અને એ જ વાત એક છોકરીને બંનેનો આખો ઢગલો ગણી નાખતી રોકે છે.

અટકળ ગણતરી પહેલાં આવે છે. "અટકળ એ ભૂલ નથી. હવે આપણે શોધી કાઢીશું." જે છોકરીએ અટકળ કરી લીધી તેણે એક સંખ્યા પર હા કહી દીધી છે, એટલે હવે ગણવાનો અર્થ છે. ત્રણ અટકળ મોટેથી સાંભળો, જેથી જૂથ સાંભળે કે અટકળ એકબીજાથી અલગ પડે છે.

એક સરકાવવું, એક શબ્દ. સંખ્યાનો શબ્દ બોલતાં બોલતાં દરેક વસ્તુ સરકાવવી — આખી રીત આટલી જ છે. કોઈ વસ્તુ બે વાર ગણાય નહીં, કોઈ રહી ન જાય. વર્ગમાં ફરો અને જવાબ નહીં, હાથ જોતાં રહો. જે છોકરીની આંગળી તેના અવાજ કરતાં આગળ દોડે, તેની પડખે બેસવાનું છે.

"તો કેટલી છે?" દરેક ગણતરી પછી તરત આ પૂછો. જવાબ આપવા માટે તેને ફરી ગણવું પડે, તો એ જ વાતનો મહાવરો કરવાનો છે, અને મોટી ઢગલી કરતાં એમાં તમારી મિનિટો વાપરવી વધારે કામની છે. તમે બોલેલો છેલ્લો શબ્દ એ જ કુલ સંખ્યા છે, એ જાણવું બરાબર ગણવા કરતાં અલગ પગલું છે, અને છોકરી પાસે એક હોય અને બીજું ન હોય એવું બની શકે છે.

ઢગલો આખા સત્રનું હૃદય છે. ગણેલી વસ્તુઓ ભેગી કરીને પૂછો કે હવે કેટલી છે. ઘણી છોકરીઓને ફરી ગણવું હશે, તો ગણવા દો. પછી પૂછો: "કોઈ કાઢી લીધી?" અને સાફ શબ્દોમાં કહો: "સરકાવવાથી કેટલી છે એ બદલાયું નહીં." સમય ખૂટે ત્યારે છેલ્લું પગલું કાપો, આ ક્યારેય નહીં.

સામસામી કતાર સરખામણીને સાચી રાખે છે. પહોળી જગ્યામાં પાથરેલી ઢગલી એટલી જ વસ્તુઓની ભીડેલી ઢગલી કરતાં મોટી દેખાય છે. બે ઢગલીને એક વસ્તુ સામે એક વસ્તુ એમ કતારમાં ગોઠવવાથી એ ભ્રમ નીકળી જાય છે, અને લાંબી કતારના છેડે વધેલી વસ્તુઓ એ જ જવાબ છે, જે ગણી શકાય: "આ ત્રણની સામે કોઈ નથી, એટલે તેની પાસે ત્રણ વધારે છે."

બધાંને સાથે લેવા

જે છોકરી હજી વાંચી શકતી નથી. આ સત્રમાં કશામાં વાંચવું પડતું નથી. દરેક સૂચના બોલાય છે, અને પાન પરની દરેક જગ્યામાં સંખ્યા, નિશાની કે ચિત્ર ચાલે છે. તે આંકડા ન લખી શકે, તો નિશાનીના ખોખામાં દરેક વસ્તુ માટે એક નિશાની દોરે અને તમે તેની નિશાનીઓ પડખે આંકડો લખી આપો. મોટેથી ગણવું એ આ સંચનું આખું કૌશલ્ય છે, અને એ બધું તે કરી શકે છે, વર્ગમાં બીજા કોઈના જેટલા જ ધોરણે.

જે છોકરી મોડી આવે. તેને વસ્તુઓ આપો અને કોઈ જોડીમાં ત્રીજી કરીને બેસાડો. એક વાક્યમાં કામ કહો: "એક એક સરકાવીને તમારી ઢગલી ગણો." દરેક પગલું જાતે ઊભું રહે છે, એટલે વર્ગ જે પગલે પહોંચ્યો હોય ત્યાંથી તે શરૂ કરી શકે છે અને તેને જોઈતું કંઈ ચૂક્યું નથી. તેને આગળનાં પગલાં કરાવવા નહીં, અને મોડી કેમ છે એનો હિસાબ પૂછવો નહીં.

વર્ગમાં છોકરાઓ. તે એ જ પ્રવૃત્તિ અને એ જ પાન કરે છે. સત્ર છોકરીઓ પર કેન્દ્રિત રહે એ માટે બે વાત જોતાં રહો: વસ્તુઓ કોના હાથમાં છે, અને "કેવી રીતે ખબર પડી" નો જવાબ કોણ આપે છે. કોઈ હિંમતવાળી છોકરી કે છોકરો જોડીનો ઢગલો પોતાના હાથમાં લઈ લે, તો ઢગલો બીજા બાળકને પાછો આપો અને હિંમતવાળાને જોવાનું કામ આપો, જે ખરું કામ છે.

જો ખોટું પડે તો

તે અડકે એના કરતાં ઝડપથી ગણે છે, અને દર વખતે જવાબ અલગ આવે છે. સંખ્યાના શબ્દો તેના હાથ કરતાં આગળ દોડે છે, એટલે કેટલીક વસ્તુઓ રહી જાય છે અને કેટલીક બે વાર ગણાય છે. તેના હાથ પર હળવેથી તમારો હાથ મૂકીને, એક એક સરકાવતાં, સાથે ત્રણ વસ્તુ ગણો. પછી તેને ફક્ત પાંચ વસ્તુઓ આપો, અને સળંગ ત્રણ વાર એક જ જવાબ આવે ત્યાં સુધી ગણવા દો. સાચી સંખ્યા કહી દેવી નહીં, અને તેના વતી ગણી આપવું નહીં. ઢગલી નાની કરો, "એક સરકાવવું, એક શબ્દ" નિયમ પકડી રાખો, અને જવાબ બદલાતો બંધ થાય પછી ઢગલી ફરી મોટી કરો.

જૂથ નક્કી કરી નાખે છે કે પાથરેલી ઢગલીમાં વધારે છે. પહોળી જગ્યામાં પાથરેલી વસ્તુઓ એટલી જ વસ્તુઓના ભેગા કરેલા ઢગલા કરતાં વધારે લાગે છે, અને આખો વર્ગ એક સાથે આ વાતે સંમત થઈ શકે છે. જવાબ કહી દેવો નહીં. બે ઢગલી લો, બધાંની સામે સામસામી જોડમાં ગોઠવો, અને ફરી પૂછો. મિનિટો હોય તો એક ઢગલી પાથરો, પૂછો, ફરી ભેગી કરો, ફરી પૂછો, અને તેમને દેખાવા દો કે સંખ્યા હલી નથી. આમાં સમય આપવા જેવો છે: આગળનું આખું સંખ્યાનું કામ આ જ વિચાર પર ઊભું છે.

એને પોતાના વર્ગ માટે બદલવું

- જમીન જે આપે એ વાપરો. હથેળી જેવડા પથ્થર, બોટલનાં મોટાં ઢાંકણાં, ભાંગેલા નળિયાના ટુકડા, વાળેલો કાગળ, પાંદડાં — બધું ચાલે, અને ભેળસેળ પણ ચાલે, જો દરેક વસ્તુ નીચેની મોઢાની તપાસમાંથી પાર ઊતરે.
- જેને જરૂર હોય તેની ઢગલી નાની કરો અને જે તૈયાર હોય તેની મોટી કરો. કામ બદલાતું નથી.
- બે બેમાં ગણતી છોકરી ખરી રીત વાપરે છે. વાપરવા દો, પછી એક એકમાં તપાસવા કહો.

એને ટૂંકું કે લાંબું ચલાવવું

30 મિનિટ. 0થી 4 ભેગું કરવું અને અટકળ, 4થી 12 સરકાવીને ગણવું, 12થી 18 પાંચ પાંચની કતાર, 18થી 26 બે ઢગલી સરખાવવી, 26થી 30 સમાપન. ઢગલી વીસને બદલે બાર વસ્તુઓની રાખો, અને પાંચ પાંચનું પગલું એક ફેરામાં કાપો, એટલે

મોટા ભાગની છોકરીઓ "સરકાવવાથી કેટલી છે એ બદલાતું નથી" એ વિચારને એક જ વાર મળે છે, જે ભાગ્યે જ પૂરતું હોય છે.

45 મિનિટ. સત્રના પાન પરની ઘડિયાળ.

60 મિનિટ. 0થી 6 ભેગું કરવું અને અટકળ, 6થી 18 સરકાવીને ગણવું, 18થી 30 પાંચ પાંચની કતાર, 30થી 44 બે ઢગલી સરખાવવી, 44થી 60 વીસ બનાવવું અને સમાપન. છેલ્લા પટ્ટામાં દરેક જોડી પાન ગ પર બરાબર વીસની ઢગલી બનાવે, જરૂર પડે તો પડખેની જોડી પાસેથી ઉછીની લઈને. તે એને ચાર પાંચ તરીકે ગોઠવે, પછી બે દસ તરીકે, પછી તપાસે કે હજી વીસ જ છે. દરેક જોડી વીસ વિશે એક સાચું વાક્ય કહે, જેમ કે "વીસ એટલે બે દસ".

સમાપન, દરેક આવૃત્તિમાં. જૂથમાં ફરો અને દરેક છોકરી પોતાની ઢગલી વિશે સંખ્યાનું એક સાચું વાક્ય કહે: "મારી પાસે ચૌદ હતી", કે "મારી પાસે જોડીદાર કરતાં ત્રણ વધારે હતી". બીજા કોઈએ કહ્યું હોય એ જ કહેવું ચાલે. વસ્તુઓ એક ઢગલામાં ભેગી કરો અને વીસથી ઓછી હોય તો આખું જૂથ સાથે એ ઢગલો ગણો. વીસથી વધારે હોય તો એ કહી દો, અને કહો કે મોટી સંખ્યાઓ પછીના સત્રમાં આવશે.

એને સલામત રાખવું

અહીં વસ્તુઓ જ આખી સામગ્રી છે, એટલે પહેલાં એ તપાસો. કંઈ મોઢામાં જતું નથી. કંઈ પણ વહેંચતાં પહેલાં તપાસી લો કે એ બાળકના મોઢામાં સમાઈ ન જાય: તમારા અંગૂઠા અને પહેલી આંગળીથી બનાવેલા કૂંડાળામાં સમાઈ જાય, તો એ આ વર્ગ માટે બહુ નાની છે. બી, મણકા, સિક્કા અને બોટલનાં નાનાં ઢાંકણાં નહીં ચાલે. જે વહેંચ્યું હોય એ છેલ્લે ગણીને પાછું લો. વાળેલા કાગળના ચોરસ, બોટલનાં મોટાં ઢાંકણાં અને હથેળી ભરાય એવા સપાટ પથ્થર — બધું ચાલે છે અને સલામત છે. ચાર વર્ષની છોકરી ધ્યાન પરોવે ત્યારે પણ વસ્તુઓ મોઢામાં મૂકે છે, એટલે આગળ ઊભા રહીને જોવાને બદલે વર્ગમાં ફરતાં રહો.

CC BY 4.0 · Potnis Family / potnis.org. અંગ્રેજીમાં લખાણ અને સંપાદન: નમીત પોટનીસ. શ્રેય આપીને નકલ કરો, છાપો, બદલો અને વહેંચો.

જવાબો અને સત્ર ચલાવવાની સૂચનાઓ

જવાબો અને શું કહેવું, આપણી પાસે જે છે એ ગણીએ

આ આવૃત્તિ વિશે. આ આવૃત્તિ અંગ્રેજી સંચમાંથી કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) વડે અનુવાદ કરવામાં આવી છે. એમાં ભૂલો હોઈ શકે છે. કંઈ સુધારવા જેવું લાગે, કે બીજી રીતે કહેવા જેવું લાગે, તો hello@potnis.org પર લખો — અમે એ સુધારી દઈશું.

About this edition. This edition was translated from the English pack with AI. It may contain mistakes. Write to hello@potnis.org if something should be fixed or said differently — we will update it.

જવાબો

સંખ્યા દરેક જોડીની સામે પડેલી ઢગલી પર ટકે છે, એટલે કોઈ જવાબનું પાન નથી. સાચો જવાબ અને નસીબે આવી ગયેલો જવાબ — બેનો ફરક આ ચાર તપાસથી ખબર પડે છે, અને દરેક તપાસમાં એક છોકરી પર આશરે પાંચ સેકન્ડ જાય છે.

તપાસ	પાકો જવાબ આવો દેખાય
ગણતરી વસ્તુઓ સાથે મળે છે	તે એક જ ઢગલી બે વાર ગણે છે અને બંને વાર એ જ સંખ્યા આવે છે
છેલ્લો શબ્દ એ જ કુલ સંખ્યા છે	"કેટલી છે" પૂછતાં તે ફરી ગણ્યા વગર પોતાની છેલ્લી સંખ્યા બોલે છે
ગોઠવણ બદલાય તો સંખ્યા બદલાતી નથી	પગલું 6ના ઢગલા પછી તે ફરી ગણ્યા વગર સંખ્યા કહે છે, કે ફરી ગણે છે અને તેને નવાઈ લાગતી નથી
સરખામણી સામસામે મેળવીને થાય છે	તે "વધારે" સમજાવવા વધેલી વસ્તુઓ દેખાડે છે, ઢગલી કેટલી મોટી દેખાય છે એ નહીં

છોકરી પહેલી તપાસમાં પાર ઊતરે અને બીજીમાં ન ઊતરે એવું બને, એટલે દરેક ગણતરી પછી તરત પૂછો "તો કેટલી છે?"

પાન ૬. કોઈ પણ અટકળ ચાલે છે અને એ ક્યારેય ખોટી નથી. ગણતરીનું ખોખું તેની ઢગલી સાથે મળતું હોય તો બરાબર છે, અને ન મળે તો સાચી સંખ્યા લખી ન દો: તેને ફરી ગણવા કહો અને તમે તેના હાથ જોતાં રહો. તેની નિશાનીઓ તેના આંકડા જેટલી જ હોવી જોઈએ, અને જ્યાં એ ન મળે ત્યાં તેણે તમને બતાવી દીધું છે કે અડચણ બરાબર ક્યાં છે. પાંચ પાંચની કતાર ગુણ્યા પાંચ, વત્તા વધેલી, એ તેની ગણતરી જેટલું આવવું જોઈએ, અને વધેલી પાંચ કે વધારે હોય તો એમાં પાંચની બીજી એક કતાર છુપાયેલી છે. ઢગલાની ગણતરી તેની પહેલી ગણતરી સાથે મળવી જોઈએ. ન મળે, તો પગલું 6ની વાત હજી બેઠી નથી, જે સામાન્ય છે અને જેમાં એકથી વધારે સત્ર જાય છે.

પાન ૭. વધારે, ઓછી કે સરખી — એ તેની બે સંખ્યાઓ સાથે મળતું હોય તો બરાબર છે, ભલે તેની ગણતરી ખોટી રહી હોય: સરખામણી તપાસો, ગણતરી નહીં. કેટલી વધારે, એ ફરક છે, અને એ સામસામી કતારમાં વધેલી વસ્તુઓ સાથે મળવો જોઈએ. તેને બાદબાકી ન આવડે તો પણ વધેલીની ગણતરી સ્વીકારો. "કેવી રીતે ખબર પડી" માટે આંગળી દેખાડવું સ્વીકારો, "આ ત્રણની સામે કોઈ ન હતું" સ્વીકારો, "મેં ચૌદ ગણી અને તેણે અગિયાર" સ્વીકારો, અને તે ઇચ્છે તો તેના શબ્દો તેના વતી લખી આપો. વર્ગમાં ઓછામાં ઓછી એક જોડી પાસે બે સરખી ઢગલી નીકળે એનું ધ્યાન રાખો, જેથી જૂથ "સરખી" વાળો કિસ્સો પણ મળે.

પાન ગ. વીસ વિશે કોઈ પણ સાચું વાક્ય ચાલે છે: બે દસ, ચાર પાંચ, દસ અને દસ, ઓગણીસ અને એક વધારે, પંદરથી પાંચ વધારે. જે છોકરી લખે "વીસ બહુ થાય", તેણે સાચો જવાબ આપ્યો છે. આગળ એક સવાલ પૂછો, "એમાં કેટલા દસ છે?", અને જે આવે એ સ્વીકારો.

તમને શું દેખાઈ શકે

પાન પર જે છે	એના પછી શું આપવું
ગણતરીનું ખોખું અને નિશાનીનું ખોખું મળતાં નથી, અને દર વખતે ગણતાં સંખ્યા બદલાય છે	પાંચની ઢગલી, જવાબ સ્થિર થાય ત્યાં સુધી ગણાવી. આવતા સત્રમાં દસ કરો. નિયમ છે: એક સરકાવવું, એક શબ્દ
ગણતરી બરાબર છે, પણ તમે કેટલી છે પૂછો ત્યારે તે ફરી ગણે છે	દરેક ગણતરી પછી તરત, દર વખતે, પૂછો "તો કેટલી છે?", જ્યાં સુધી તે ફરી ગણ્યા વગર જવાબ ન આપે
ગણતરી, પાંચ પાંચની કતાર અને સરખામણી — બધું પાકું છે, અને વધારે કે ઓછીનું કારણ પણ આપ્યું છે	વીસ વસ્તુઓ, જોડીદારની ગણતરી તપાસવા બે બેમાં ગણવું, અને પાન ગ

જ્યાં અટકી જાય

જે થાય	જે કહેવું કે કરવું
તે વસ્તુઓ રહી જવા દે છે, કે કોઈને બે વાર ગણે છે	હાથ પર હાથ મૂકીને સાથે ત્રણ વસ્તુ, પછી પાંચની ઢગલી તે જાતે
તે સંખ્યાના શબ્દો ઊલટસૂલટ ક્રમમાં બોલે છે	તે એકલી ગણે એ પહેલાં આખું જૂથ સાથે મોટેથી ગણતરી બોલે
વસ્તુઓ સરકે ત્યારે તેનો જવાબ બદલાઈ જાય છે	નાની ઢગલી સાથે પગલું 6 ફરી કરો. સુધારો નહીં, સમય આપો
તે બે બેમાં ગણે છે અને વચ્ચે જગ્યા ભૂલી જાય છે	કહો કે બે બેમાં ગણવું ખરી રીત છે, પછી એક એકમાં તપાસવા કહો
ખોટું પડવાના ડરથી તે અટકળનું ખોખું ખાલી છોડે છે	તેની પડખે તમારી જાણીજોઈને હસવા જેવી અટકળ લખી દો, અને આગળ ચાલો
પાકી જોડીદાર તેના વતી ઢગલી ગણી નાખે છે	ઢગલી તેને પાછી આપો અને પાકી છોકરીને જોવાનું કામ આપો
તે પૂછે છે કે તે ગણિતમાં સારી છે કે નહીં	"તમે ચૌદ વસ્તુઓ ગણી અને બે વાર બરાબર ગણી. ગણવું એ આ જ છે." પછી આગળ ચાલો

જે જોયું એ કહો, તેમાં શું ખૂટે છે એ ક્યારેય નહીં: "ચાલો, આ પાંચ સાથે ધીમે ધીમે ગણીએ", એમ નહીં કે "તમે વારે વારે ભૂલ કરો છો".

સત્ર પછી

વસ્તુઓ કોઈ થેલીમાં કે ડબામાં રાખી લો, જેથી સંખ્યાનું આવતું સત્ર ભેગું કર્યા વગર શરૂ થાય. પાન ક એક નજરે કહી દે છે કે આવતી વાર કોને નાની ઢગલી જોઈશે: એ છોકરીઓ જુઓ જેમનું ગણતરીનું ખોખું અને નિશાનીનું ખોખું મળતાં નથી.

CC BY 4.0 · Potnis Family / potnis.org